

ВИСНОВОК

наукового керівника

на дисертаційну роботу Мурадян Наталії Сергіївни на тему «Особливості інтенціональності правосвідомості в умовах віртуалізації суспільних відносин», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 03 – Гуманітарні науки за спеціальністю 033 – Філософія

Аналіз стану та перспектив розвитку сучасного суспільства передбачає звернення до методологічного та соціально-філософського аспектів вивчення різних форм суспільної свідомості, у тому числі і правового. У загальному предметному полі соціальної філософії та філософії права правове життя може бути представлене у різних аспектах (онтологічному, гносеологічному, соціокультурному, антропологічному, екзистенційному тощо) та методологічних підходах (системному, структурно-функціональному, історичному, герменевтичному тощо). Окремий напрямок у соціально-філософському дослідженні права, пов'язаний зі специфікою неklasичної раціональності, становить соціальна феноменологія як теоретико-методологічна концепція, що розглядає суспільство як конституйований світ смислів, взаємоузгоджених правил та варіацій форм людської діяльності.

На наш погляд, специфіка застосування соціально - феноменологічного підходу до філософсько-правової проблематики полягає як у наявності філософської теорії, що експлікує, так і в оперуванні системою методологічних процедур. Розмірковуючи про практичний і теоретичний статус цього дослідження, доводиться визнати, що феноменологія правового життя є перспективним, але недостатньо розробленим напрямом соціальної філософії. Її призначення полягає в тому, щоб стати однією з методологічних підстав інтегративного праворозуміння. Для реалізації цього призначення необхідно з'ясувати умови застосування феноменологічної методології, апробувати феноменологічні процедури у дослідженні правових явищ та процесів, чому і присвячено це дослідження.

Мурадян Н.С. вступила до аспірантури ХАІ в вересні 2019 року. Вона отримала освіту як фахівець з правознавства у 2012 році на кафедрі підготовки кадрів до Пенсійної служби України Національного університету «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого». Її успіхи в ході навчання в аспірантурі були значними як у сенсі виконання індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, так і набуття здобувачем теоретичних знань, умінь, навичок та компетентностей відповідно до освітньо-наукової програми та Національної рамки кваліфікацій.

За час навчання в аспірантурі Мурадян Н. С. опублікувала 4 статі в фахових збірках і 14 тезисів на різного роду тематичних конференціях.

Говорячи про дисертаційне дослідження слід зазначити, що дисертантка обрала як предмет дослідження одну з найскладніших у феноменологічній філософії тем – тему інтенційності свідомості. Мало хто сумнівається у методологічній значущості цієї теми у філософії, але у застосуванні до практики правосвідомості вона набуває додаткових конотацій.

Зазначу, що аспірантці під час написання роботи довелося зіштовхнутися із низкою серйозних труднощів як об'єктивного так і особистого характеру. З маленькою хворою донькою, перебуваючи за кордоном вона виявила гідне прагнення завершити розпочате дослідження, що викликає природну повагу.

Протягом років навчання в аспірантурі Мурадян Н. С. наполегливо працювала і продемонструвала свої найкращі якості. Треба відзначити, що вона брала активну участь у науково-практичних семінарах, міжвузівських науково-практичних круглих столах. Вона пропонувала свої рішення та підходи, опановувала нові підходи, обговорювала результати власних досліджень з провідними фахівцями кафедри.

Всі результати, що наведені у дисертації, отримані Мурадян Н.С. самостійно. Відзначу також її спокій та тактовність у спілкуванні з колегами, вміння виконувати завдання вчасно, цікавість до всього нового, скромність.

На мій погляд, з урахуванням успішного виконання Мурадян Н. С. індивідуального навчального плану, індивідуального плану наукової роботи, досягнення результатів навчання за відповідною освітньо-науковою програмою та написання дисертації, яка є результатом самостійного дослідження, є завершеною науковою працею, що містить наукову новизну, виконана на належному науковому рівні, відповідає встановленим вимогам до дисертацій докторів філософії. Дисертація на тему «Особливості інтенціональності правосвідомості в умовах віртуалізації суспільних відносин» може бути рекомендована до захисту, а її автор Мурадян Наталія Сергіївна до присвоєння ступеня доктора філософії за спеціальністю 033 – Філософія.

Науковий керівник, професор каф. 701
доктор філософських наук

Анатолій КУЗНЕЦОВ